

Ikt. szám: 373/14.03.2025

Igazgató,

APÁCZAI 400 Pályázati felhívás

Apáczai Csere János születésének 400. évfordulója alkalmából, intézményünk az Apáczai Csere János Pedagógusok Háza, együttműködésben a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségével, **képzőművészeti-, irodalmi-, és pedagógiai/irodalmi pályázatokat hirdet.** Pályázatainknak az a célja, hogy a megemlékezés mellett minél szélesebb körben olvasásra ösztönözzük, megismertessük és megszerettessük Apáczai Csere János írásait, illetve az ő emlékét őrző irodalmat. Megemlékezve munkásságáról, fel kívánjuk hívni a figyelmet Apáczai napjainknak is üzenő eszméire.

Várjuk minden alkotó kedvű pedagógus, tanuló jelentkezését!

I. KÉPZŐMŰVÉSZETI/IRODALMI pályázataink az alábbi kategóriák szerint:

1. **KÉPPOÉZIS** Apáczai Csere Jánosról szóló **verset**, vagy általa írt **gondolatot, tőle származó idézetét** felhasználva (választható - kérjük mellékelje a felhasznált, eredeti szöveget/szövegrészletet is a pályamű mellé – ha például versből készül a képpoézis a verset, szerzővel, címmel együtt)

A képpoézis műfaja:

A képpoézis az irodalom és a képzőművészet találkozás-élményének új műfaja, melynek végeredménye egy műalkotás. A képpoézis a vers, vagy választott irodalmi szöveg kisatírozását, átfestését, átrajzolását jelenti, mely során az alkotó célja, hogy a szöveg egy részének elrejtésén vagy kiemelésén keresztül új tartalmakat hozzon felszínre. A képpoézis ráirányítja a figyelmet az irodalom és képzőművészet összhangjának egyedi módszerére, alkotásra szólítja az irodalmat, költészetet kedvelőket, új szereppel ruhazza fel a nem ismert, vagy nem annyira olvasott írásokat, könyveket, megszólíthat különböző képzőművészeti területen alkotó vágyókat, s ez által megkedveltetheti a fiatalokkal és felnőttekkel ezt a technikát.

A szövegmanipulációs eljárás során, az újraalkotó, képpoézis-készítő emelje ki Apáczai szövegéből, vagy a róla írt versből a számára lényeges üzenetet, a neki tetsző szavakkal, szókapcsolatokkal, majd helyezze azt a vizuális elemekkel egy közös kompozícióba. A vizuális mű és a verbális tartalom egységesen legyen jelen a képpoézisben.

Hálás köszönet **Szőcs Zsuzsanna pedagógusnak és Lutz Leventének a PRO TERRA Alapítványtól (<https://www.proterraalapitvany.ro>)**, hogy a megálmodták a képpoézis műfaját, és így általuk szabadon áradhat a képpoézis nagyszerű módszere. Az alapítvány és a módszer céljai közt kiemelendők az alkotói tevékenységek kibontakoztatása mellett, a tehetségazonosítás, tehetséggondozás is.

További inspirációk a **KépPoézis** világáról itt érhetőek el:

<https://www.youtube.com/watch?v=NfYqF5CW4-o> Lutz Levente oktatóvideója

<https://www.facebook.com/media/set/?set=a.5549081451854669&type=3> a Pro Terra Alapítvány 2022-es nyertes képpoezisei

<https://www.facebook.com/media/set/?set=a.2096558040440378&type=3> a 2019-es Képpoezis pályázati munkák

2. Apáczai Csere Jánost ábrázoló **ARCKÉP** készítése **különböző technikával**, a jelen felhívás végén megadott könyvészetben megtalálható (itt is elérhető: https://matarka.hu/cikk_list.php?fusz=76023) versek által megihletve.

A pályázók köre:

- Általános iskola felső tagozatos tanulók (5-8. évfolyam)
- Középiskolás tanulók (9-12. évfolyam)
- Egyetemi hallgatók
- Pedagógusok

Minden kategóriában a három legjobbnak ítélt pályamunkát díjazzuk.

A pályázás feltételei:

- pályázni A3-as vagy A4-es méretű lapra, **álló lapigazítással**, kézzel készített alkotással lehet.
- alkalmazható technikák: grafit, színes ceruza, zsírkréta, tus, tempera, vízfesték, stb. vagy ezek ötvözete.
- kizárólag egyénileg lehet pályázni.
- **pályázóként csak egy munkát** fogadunk el.

A pályamunkák hátlapjára kérjük hiánytalanul ráírni:

- a pályamű címét,
- a pályázó nevét,
- a pályázó elérhetőségeit (telefon, e-mail cím),
- a pályázó életkorát, kategóriáját,
- tanuló esetében a felkészítő tanár nevét, elérhetőségeit (telefon, e-mail cím),
- a tanintézmény hivatalos megnevezését, elérhetőségét (ahova a pályázó jár/ahol dolgozik),

A pályázatok legutolsó beérkezési/leadási határideje: 2025. április 30.

A pályázatokat az alábbi címre várjuk:

Apáczai Csere János Pedagógusok Háza
530241 Csíkszereda
Taploca u. 20.
Harghita megye

Minden kategóriából a **legjobb 3 pályamű kerül kiválasztásra, díjazásra.**

A képzőművészeti kategóriában három **különdíjat** is tervezünk. A különdíjas munkák majd intézményünk falait díszítik. A díjazott munkákat végleges formában egy speciális technikával intézményünk folyósóinak felületein jelentetjük majd meg.

Tájékoztatjuk a jelentkezőket, hogy a **beküldött alkotásokat nem áll módunkban visszaküldeni folyó év vége előtt**. A kiállítás anyagát az ősz folyamán a kolozsvári Apáczai Csere János Elméleti Líceumban is bemutatjuk.

A díjazottakat e-mailen/telefonon értesítjük.

A díjátadó és kiállítás megnyitó napja: 2025. május 29.

Helyszín: **Apáczai Csere János Pedagógusok Háza, Csíkszereda**

II. PEDAGÓGIAI/IRODALMI ESSZÉPÁLYÁZAT

Esszéírás Apáczai Csere Jánosról szóló **versből**, vagy általa írt **gondolatból, tőle származó idézetből** kiindulva, arra is reflektálva, hogy **munkássága, életútja, eszméi mit üzenhetnek a mai kornak, a mai tanulóknak, pedagógusoknak** és ezek az üzenetek **hogyan befolyásolhatnák a mai pedagógiai szemléletváltást, miként fejleszthetnék a mai pedagógiai gondolkodásmódot**.

Az esszé műfaja

Az esszé olyan prózát takar, amely rövid, és témáját tekintve változatos. Az esszének több típusa van. Az igazoló esszé a legtömörebb fajta. A leíró esszé egy szabad műfaj, ahol az írói kreativitás is komoly szerepet kap. Az egyedi gondolatmenet igen hangsúlyos, azonban a közérthetőség és az egyértelműség ebben az esetben alapelvárás. A narratív esszé lényegében történetmesélés. Az érvelő esszé talán a legtudományosabb típus. Itt nagy hangsúly kerül az észérvekre és bizonyítékokra.

Pályázatunk esszéiben **érdekes, releváns, újszerű mondanivalót várunk, ahol a saját gondolatok érvényesülnek**. Jó, ha az alkotás erősen tükrözi írója véleményét, nézőpontját, és szépirodalmi igénnyel íródik.

Formai követelmény a terjedelmen kívül nincs.

Terjedelem: maximum 3 gépelt oldal A4-es méretű lapra (Times New Roman betűtípus; 12-es betűméret; 1-es sortáv; sorkizárt, PDF és WORD formátum).

A pályázat benyújtásának módja:

Az esszét elektronikusan, **PDF (a szerző által sajátkezűleg aláírt módon)** és **WORD** formátumban kérjük benyújtani az ajka.mardirosz@ccdhr.eu e-mail címre.

A pályázók köre:

- Középiskolás tanulók (9-12. évfolyam)
- Egyetemi hallgatók
- Pedagógusok

Minden kategóriából a **legjobb 3 pályamű kerül kiválasztásra, díjazásra**.

A pályamunkák tartalmazzák (kérjük az elejére/végére írni):

- pályamű címét,
- a pályázó nevét,
- a pályázó elérhetőségeit (telefon, e-mail cím),
- a pályázó életkorát, kategóriáját,
- tanuló esetében a felkészítő tanár nevét, elérhetőségeit (telefon, e-mail cím),
- a tanintézmény hivatalos megnevezését, elérhetőségét (ahova jár/ahol dolgozik).

A pályázatok beküldési határideje: 2025. április 28.

A díjazottakat e-mailen, telefonon értesítjük.

A díjátadó napja: 2025. május 29. helyszín: Apáczai Csere János Pedagógusok Háza, Csíkszereda.

Az irodalmi/pedagógiai kategória három különdíjat is tervez. Ezen versenyzők munkái elhangzanak majd előadás formájában az **Apáczai 400** konferenciánkon, amelyet május végére tervezünk. A legjobb pályamunkákat intézményünk honlapján egy elektronikus kiadványban tesszük közzé.

Javasolt bibliográfia pályázatainkhoz

Elsődleges könyvészet

1. Apáczai Csere János: Magyar Enciklopédia, *Előszó az olvasóhoz - Apáczai János üdvözlí az igaz bölcsességre törekvő olvasót - Boldog a nép, melynek kertjében nyílnak e rózsák* című írások
2. Apáczai Csere János: Magyar Enciklopédia, *Az embernek magaviseléséről (Részletek)* című írás
3. Apáczai Csere János: Magyar Enciklopédia, Tizedik rész, *Az embernek magaviseléséről (Részletek)* című írása
4. Apáczai Csere János: *A bölcsesség tanulásáról* című írása
5. Apáczai Csere János: *Az iskolák fölöttébb szükséges voltáról és a magyaroknál való barbár állapotuk okairól – Apáczai Jánosnak, a teológia doktorának és professzorának beszéde*

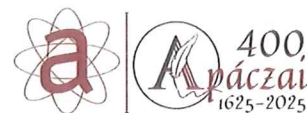
A szövegek megtalálhatóak a Magyar Elektronikus Könyvtár <https://mek.oszk.hu/07300/07334/07334.htm> oldalán

6. Apáczai Csere János válogatott pedagógiai művei
<https://mek.oszk.hu/07300/07334/index.phtml>
7. Apáczai bibliográfiák, online elérhetőségekkel
https://real.mtak.hu/18089/1/apaczai_bibliografia.pdf

Apáczairól kulturális, irodalmi folyóiratokban

Korunk, 350 éve született Apáczai Csere

János <https://epa.oszk.hu/00400/00458/00454/pdf/>

Magiszter pedagógusok szakmai-módszertani folyóirata, 2009. szám
<https://old.rmpsz.ro/hu/h/58/2009>

Kriterion

<https://kriterion.ro/glossary/apaczai-csere-janos-emlekezete/>

Irodalomismeret 14. évf. 5-6. sz. / 2003 , Apáczai-különszám, megjelent 2004. március 30.
<https://irodalomismeret.hu/>

Magyar folyóiratok tartalomjegyzékeinek kereshető adatbázisa
https://matarka.hu/cikk_list.php?fusz=9531

Versek Apáczairól

Kányádi Sándor: Apáczai

Lászlóffy Aladár: Az olvasó Apáczai

Áprily Lajos: Tavasz a házsongárdi temetőben

Szabó Kálmán Attila: Csere János ébresztése

Bartalis János : Lobogott egy láng!

Lászlóffy Csaba : A mester és a tanítvány

https://real.mtak.hu/18089/1/apaczai_bibliografia.pdf

SZERETETTEL VÁRJUK PÁLYAMUNKÁIKAT!